UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2022/1738

zo 4. mája 2022

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) za rozpočtový rok 2020

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre bankovníctvo za rozpočtový rok 2020,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0098/2022),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) konečný rozpočet Európskeho orgánu pre bankovníctvo (ďalej len „orgán“) na rozpočtový rok 2020 predstavoval 46 715 822 EUR, čo v porovnaní s rokom 2019 predstavuje nárast o 3,06 %; keďže orgán je primárne financovaný z príspevku Únie (17 660 140 EUR, čo predstavuje 37,80 %) a z príspevkov národných orgánov dohľadu členských štátov a pozorovateľov (29 055 682 EUR, čo predstavuje 62,20 %);

B. keďže v súvislosti s postupom udelenia absolutória chce orgán udeľujúci absolutórium podčiarknuť mimoriadny význam ďalšieho posilňovania demokratickej legitimity inštitúcií Únie zvyšovaním transparentnosti a zodpovednosti a zavedením koncepcie zostavovania rozpočtu podľa výkonnosti a dobrého riadenia ľudských zdrojov;

C. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky Európskeho orgánu pre bankovníctvo za rozpočtový rok 2020 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) uvádza, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka orgánu je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uspokojením konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2020 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 99,17 %, čo v porovnaní s rokom 2019 predstavuje zvýšenie o 1,88 %; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 90,36 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje zvýšenie o 4,48 %;

2. konštatuje, že orgán oznámil, že v roku 2020 sa uskutočnilo 35 rozpočtových presunov, ktoré zahŕňali deväť rozpočtových presunov medzi hlavami, pričom jeden presun vo výške 259 500 EUR medzi hlavami II a III si vyžadoval schválenie správnou radou; konštatuje, že prenos do roku 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesol z 11,7 % na 8,9 % a že zahŕňal 95 záväzkov v porovnaní so 149 v roku 2019;

3. berie na vedomie zistenie Dvora audítorov, že orgán neuplatnil na platby príspevkov v roku 2020, ktoré dostal oneskorene od niekoľkých príslušných vnútroštátnych orgánov členských štátov a krajín EZVO, úrok z omeškania podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách; konštatuje, že podľa výpočtov Dvora audítorov boli vzniknuté úroky za rok 2020 vo výške 25 103 EUR; berie na vedomie, že orgán sa po konzultácii s Komisiou rozhodol uplatniť úroky z omeškania od roku 2021 a informoval o tom príslušné vnútroštátne orgány v listoch, ktoré im zaslal v súvislosti s ich príspevkami za rok 2021;

4. víta skutočnosť, že orgánu sa podarilo definitívne zatvoriť svoje priestory v Spojenom kráľovstve 7. decembra 2020 v súlade so všetkými právnymi záväzkami a že v dôsledku toho bol podiel súvisiacich nevyužitých rezerv, ktoré boli stále zahrnuté v účtovnej závierke k dátumu vykazovania, zahrnutý ako príjem; opakuje svoju výzvu na audit zmeny priestorov, pokiaľ ide o finančné aj operačné aspekty, s cieľom poučiť sa a zlepšiť a identifikovať osvedčené postupy, ktoré môžu používať všetky agentúry, aby flexibilnejšie reagovali na budúce výzvy;

([1]) Ú. v. EÚ C 114, 31.3.2021, s. 167.

Výkonnosť

5. konštatuje, že orgán naďalej používa určité opatrenia ako kľúčové ukazovatele výkonnosti na posúdenie pridanej hodnoty svojich činností, ako aj ďalšie opatrenia na zlepšenie svojho rozpočtového riadenia; víta skutočnosť, že orgán zahrnul ciele pre kľúčové ukazovatele výkonnosti do tabuľky na rok 2020; konštatuje, že orgán od roku 2021 zlepšil svoj rámec kľúčových ukazovateľov výkonnosti a vytvoril sofistikovanejšie kľúčové ukazovatele výkonnosti špecifické pre každý zo strategických a ročných cieľov;

6. víta úsilie orgánu v reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 súčasne s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, Európskou centrálnou bankou a ďalšími európskymi a medzinárodnými organizáciami pri koordinácii spoločného úsilia o zmiernenie bezprostrednej prevádzkovej záťaže bánk a zmiernenie jej dlhodobých účinkov, napríklad vydávanie častých vyhlásení s cieľom poskytnúť zainteresovaným stranám usmernenia, umožnenie flexibility v súvislosti s dátumami vykazovania a poskytovanie politických usmernení, ako sú usmernenia k riadeniu problémových expozícií a expozícií s pozmenenou splatnosťou;

7. víta, že orgán vypracoval a monitoroval usmernenia o legislatívnych a nelegislatívnych moratóriách na splácanie úverov, ktoré bankám poskytli usmernenie pri podpore pretrvávajúcich problémov s likviditou, ktorým čelili podniky Únie počas pandémie ochorenia COVID-19, ktoré objasnili uplatňovanie prudenciálnych požiadaviek na platobné moratóriá a umožnili bankám za určitých podmienok poskytovať platobné prázdniny svojim klientom bez toho, aby museli pristúpiť k reklasifikácii, čím sa predišlo klasifikácii expozícií ako expozícií s pozmenenou splatnosťou podľa vymedzenia úpravy podmienok splácania alebo ako zlyhaných v dôsledku núdzovej reštrukturalizácie;

8. konštatuje, že orgán uzavrel s Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ďalej len „ESMA“) dohody o účtovných službách; vyzýva orgán, aby naďalej rozvíjal svoje synergie s ostatnými agentúrami Únie a zintenzívnil spoluprácu a výmenu osvedčených postupov s cieľom zlepšiť efektívnosť v oblasti ľudských zdrojov, správy budov, IT služieb a bezpečnosti;

9. zdôrazňuje dôležitú úlohu orgánu pri rozvoji regulačného a praktického rámca Únie pre udržateľnosť s cieľom splniť politické ambície a naliehavý harmonogram Európskej zelenej dohody; v tejto súvislosti konštatuje, že zmena nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 zavedená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2175, ktorou sa orgán poveruje, aby zohľadnil udržateľné obchodné modely a integráciu environmentálnych a sociálnych faktorov a faktorov v oblasti správy a riadenia v oblasti činností úverových inštitúcií, finančných konglomerátov, investičných spoločností, platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí, sa v miere potrebnej na zaistenie účinného a konzistentného uplatňovania jeho mandátu uplatňuje od 1. januára 2020; v tejto súvislosti konštatuje, že Komisia poverila orgán, aby posúdil, či by bolo osobitné prudenciálne zaobchádzanie s expozíciami súvisiacimi s aktívami a činnosťami s environmentálnymi alebo sociálnymi alebo oboma cieľmi odôvodnené, vydal usmernenia pre riadenie environmentálnych a sociálnych rizík a rizík v oblasti správy a riadenia bankami a posúdil, ako možno podporiť zelené retailové úvery a zelené hypotéky; vyzýva orgán, aby urýchlene postupoval vo všetkých uvedených aspektoch v rámci svojho mandátu a v stanovených lehotách;

Personálna politika

10. konštatuje, že k 31. decembru 2020 bol plán pracovných miest naplnený na 97,42 %, pričom zo 155 dočasných zamestnancov schválených v rámci rozpočtu Únie bolo vymenovaných 151 (145 schválených miest v roku 2019); konštatuje, že okrem toho v roku 2020 pracovalo v orgáne 47 zmluvných zamestnancov (49 schválených miest) a 17 vyslaných národných expertov (17 schválených miest); konštatuje, že fluktuácia zamestnancov medzi dočasnými zamestnancami, zmluvnými zamestnancami a vyslanými národnými expertmi bola stabilná na úrovni 9,0 %;

11. s uspokojením konštatuje, že orgán zamestnáva pracovníkov 28 rôznych štátnych príslušností, z ktorých je 48,8 % žien a 51,2 % mužov; ľutuje, že 83 % členov vrcholového manažmentu tvoria muži a iba 17 % ženy, pričom v porovnaní s minulým rokom tu nenastala žiadna zmena; zdôrazňuje, že ide o pretrvávajúci problém, a vyzýva orgán, aby pokračoval v úsilí dosiahnuť v budúcnosti rodovú rovnováhu na všetkých úrovniach hierarchie; v tejto súvislosti víta požiadavku, že obe pohlavia musia byť zastúpené vo výberových komisiách, aktívne povzbudzovanie uchádzačiek o všetky riadiace funkcie, osobitné školenia pre zamestnankyne, ktoré sa chcú pripraviť na kariéru v manažmente, a flexibilnejšie pracovné podmienky; pripomína orgánu, že pri výbere kandidátov sú dôležité schopnosti, znalosti a skúsenosti, ako aj geografická a rodová rovnováha medzi zamestnancami;

12. víta rozhodnutie orgánu predĺžiť lehotu pre zamestnancov na účely žiadosti o vrátenie nákladov a príspevkov súvisiacich s ich presunom zo Spojeného kráľovstva do Francúzska, ktorá bola pôvodne stanovená na jeden rok od ukončenia činnosti orgánu v Londýne, a to v dôsledku opatrení prijatých mnohými členskými štátmi v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19, ktorá mala výrazný vplyv na mobilitu občanov;

13. berie na vedomie pripomienku zo správy Dvora audítorov za rok 2019, že orgán nikdy neupravil príspevky na dôchodkové zabezpečenie založené na odhadoch podľa skutočných výdavkov a ani to neplánoval urobiť a že príspevky príslušných vnútroštátnych orgánov neboli nikdy upravené tak, aby zodpovedali skutočným číselným údajom; konštatuje, že orgán vypracoval plány na riešenie tejto záležitosti; berie na vedomie pripomienku Dvora audítorov za rozpočtový rok 2020, že v uvedenej veci dochádza k pokroku; vyzýva orgán, aby urýchlene konal s cieľom vyriešiť uvedený problém;

14. nabáda orgán, aby pokračoval vo vypracúvaní dlhodobého rámca politiky ľudských zdrojov, ktorý sa bude zaoberať rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom, celoživotným poradenstvom a kariérnym rozvojom, rodovou rovnováhou, teleprácou, geografickou vyváženosťou a prijímaním a integráciou osôb so zdravotným postihnutím do zamestnania;

Verejné obstarávanie

15. konštatuje, že orgán v roku 2020 dokončil šesť postupov obstarávania, z toho dve verejné súťaže, na ktorých sa okrem orgánu zúčastnili tri ďalšie agentúry (ESMA, Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií), a že orgán zrušil jednu zákazku po zadaní z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19; ďalej konštatuje, že orgán sa zúčastnil na 33 medziagentúrnych postupoch verejného obstarávania vedených Komisiou, ako aj inými agentúrami;

16. so znepokojením berie na vedomie pripomienky Dvora audítorov, že niektoré postupy verejného obstarávania orgánu boli v rozpore s nariadením o rozpočtových pravidlách, najmä tie, ktoré sa týkali podpísania krátkodobej bankovej dohody s jednou bankou; konštatuje, že v danom prípade orgán výrazne podhodnotil hodnotu zmluvy, čo malo za následok, že orgán použil nesprávny typ postupu verejného obstarávania; ďalej konštatuje, že orgán začal konanie na podpísanie novej zmluvy o bankových službách len jeden týždeň pred uplynutím platnosti predchádzajúcej zmluvy, pričom výnimočne začal rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia len s jedným potenciálnym dodávateľom bez poskytnutia odôvodnenia; vyjadruje poľutovanie nad pripomienkou Dvora audítorov, že ponuka potenciálneho dodávateľa nespĺňala očakávania orgánu, čo viedlo k tomu, že orgán si vyžiadal ponuky od ostatných uchádzačov bez toho, aby stanovil kritériá výberu najlepšej ponuky, a ani nevykonal žiadne riadne hodnotenie ponúk, ktoré dostal, ale namiesto toho prijal pôvodnú ponuku; konštatuje, že súčasťou podpísanej zmluvy bolo účtovanie zápornej úrokovej sadzby na uložené prostriedky orgánu, pričom suma vyplatená od januára do augusta 2020 predstavovala 38 430 EUR namiesto odhadovaných 11 808 EUR; berie na vedomie právne hodnotenie Dvora audítorov, v ktorom dospel k záveru, že podľa bodu 14 prílohy I k nariadeniu o rozpočtových pravidlách sa na základe skutočnej výšky uhradeného negatívneho úroku mal uplatniť postup obstarávania pre zákazky s nízkou hodnotou s minimálnym počtom troch ponúk, ktoré sa mali požadovať od začiatku, a následný záver Dvora audítorov, že postup verejného obstarávania a súvisiace platby sa považujú za neoprávnené;

17. berie na vedomie pripomienku Dvora audítorov, že pri inom postupe obstarávania, ktorý sa týkal právnych služieb v hodnote 31 000 EUR, orgán poskytol nedostatočné informácie na zdôvodnenie rozhodnutia uplatniť rokovacie konanie bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania a že v dokumentácii chýbal primeraný audítorský záznam (audit trail); konštatuje, že orgán použitie tohto výnimočného postupu riadne nezdôvodnil, a to ani vopred, ani v oznámení o výsledku obstarávania tak, ako sa to vyžaduje v bode 30.3 prílohy I k nariadeniu o rozpočtových pravidlách;

18. vyjadruje znepokojenie nad počtom nezrovnalostí, oneskorených a neprimeraných postupov verejného obstarávania a nedostatočnej starostlivosti zo strany orgánu, pokiaľ ide o pravidlá verejného obstarávania, čo viedlo k zvýšeným nákladom, ktoré znáša orgán; vyzýva orgán, aby napravil zistené nedostatky a informoval orgán udeľujúci absolutórium o všetkých prijatých nápravných opatreniach;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

19. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v roku 2020 musela ombudsmanka začať vyšetrovanie orgánu v súvislosti so situáciou javu otáčavých dverí, do ktorej bol zapojený vyšší úradník orgánu, pričom bol zistený nesprávny úradný postup; konštatuje, že po ukončení tohto vyšetrovania orgán vykonal všetky odporúčania ombudsmanky; vyzýva orgán, aby prijal pevný etický rámec s cieľom predchádzať konfliktom záujmov, javu otáčavých dverí alebo obťažovaniu;

20. berie na vedomie, že orgán má politiku v oblasti konfliktu záujmov pre zamestnancov a osobitnú politiku pre členov dozornej rady a správnej rady; konštatuje, že obe politiky vyžadujú ročné vyhlásenie o akomkoľvek záujme, ktorý vytvára konflikt v súvislosti s činnosťami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti orgánu a ktoré sa uskutočnili počas predchádzajúcich dvoch rokov (pokiaľ ide o dozornú a správnu radu) alebo počas predchádzajúcich piatich rokov (v prípade všetkých zamestnancov); víta skutočnosť, že obe politiky ukladajú povinnosť oznamovať situácie konfliktov záujmov, na ktoré sa ročné vyhlásenia nevzťahujú, pretože neriešené situácie konfliktu záujmov môžu ohroziť presadzovanie prísnych etických noriem; vyzýva orgán, aby každé dva týždne zverejňoval všetky stretnutia svojich zamestnancov s lobistickými organizáciami;

Vnútorná kontrola

21. konštatuje, že orgán vykonal posúdenie rámca vnútornej kontroly, hoci vo svojej výročnej správe neuvádza závery podľa zásad a jednotlivých zložiek; konštatuje, že z posúdenia vyplynulo, že v rámci orgánu chýbal súbor kľúčových ukazovateľov výkonnosti pre vnútornú kontrolu a že sa pripravuje dokument o prístupe vnútornej kontroly, ktorý sa bude vzťahovať na roky 2021 – 2024; vyzýva orgán, aby riadne posúdil vykonávanie rámca vnútornej kontroly a podal o ňom správu a aby za rok 2021 informoval orgán udeľujúci absolutórium minimálne o stave vnútornej kontroly podľa jednotlivých zložiek;

22. berie na vedomie zistenie Dvora audítorov, že orgán od roku 2017 formálne neaktualizoval svoj plán na zabezpečenie kontinuity činností, pričom aktualizovaný návrh plánu bol pripravený v júni 2019, keď sa ústredie orgánu presunulo z Londýna do Paríža; konštatuje však, že tento návrh plánu, hoci sa použil v rámci reakcie orgánu na pandémiu ochorenia COVID-19, vrcholový manažment formálne neschválil ani neaktualizoval tak, aby zohľadňoval presun do nového ústredia či nedávnu skúsenosť s pandémiou ochorenia COVID-19; berie na vedomie záver Dvora audítorov, že toto oneskorenie predstavuje interný nedostatok v postupoch orgánu;

23. naliehavo vyzýva orgán, aby prijal opatrenia zamerané na odstránenie zistených nedostatkov a slabých miest v svojich systémoch vnútornej kontroly; vyzýva orgán, aby orgán udeľujúci absolutórium priebežne informoval o dosiahnutom pokroku;

24. konštatuje, že orgán má zavedenú aktualizovanú stratégiu boja proti podvodom, ktorá bola prijatá v januári 2019; konštatuje však, že v roku 2019 došlo v orgáne k oneskoreniam pri posudzovaní rizika podvodov z dôvodu presunu do Londýna a v roku 2020 nanovo v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 a že toto posúdenie bolo naplánované na prvý štvrťrok 2021; vyzýva orgán, aby vykonal dané posúdenie a premietol výsledky do akčného plánu stratégie boja proti podvodom; vyzýva orgán, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podal správu o výsledkoch posúdenia a o tom, ako sa zohľadnili;

Reakcia na ochorenie COVID-19 a kontinuita činností

25. poznamenáva, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 viedla k náhlej reorganizácii pracovných podmienok orgánu, pričom v prvom rade bola zameraná na zachovanie kontinuity činností v krátkodobom a strednodobom horizonte; konštatuje, že orgán vypracoval plán pripravenosti na ochorenie COVID-19 zameraný na preukázanie aktívneho monitorovania pandémie orgánom a jeho schopnosti poskytovať jasné usmernenia a opatrenia zamerané na ochranu dobrých životných podmienok svojich zamestnancov a kontinuity jeho operácií, okrem iného prostredníctvom tímu reakcie na krízu, ktorý podporil činnosti krízového riadenia a vykonávanie plánu; víta, že orgán kladie dôraz na zaistenie bezpečnosti zamestnancov a zároveň na obmedzenie vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na svoje hlavné poslanie a činnosti; konštatuje, že orgán posúdil opatrenia prijaté na základe auditu, ktorý vykonala externá audítorská spoločnosť, a vyzýva orgán, aby sa prostredníctvom siete agentúr EÚ podelil o získané skúsenosti a poznatky s ostatnými agentúrami Únie;

26. konštatuje, že orgán v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 zrevidoval svoje postupy prijímania zamestnancov tak, aby mohol robiť nábor nových zamestnancov a integrovať ich na diaľku; konštatuje, že orgán počas pandémie zorganizoval veľký počet stretnutí zameraných na dobré životné podmienky na podporu zamestnancov a riadiacich pracovníkov, a že aj jazykové kurzy a iná odborná príprava bola organizovaná online formou;

Ďalšie pripomienky

27. víta opatrenia prijaté v rámci uplatňovania schémy pre environmentálne manažérstvo a audit (ďalej len „EMAS“) orgánom a nabáda ho, aby dokončil projekt EMAS a informoval orgán udeľujúci absolutórium o registrácii orgánu v EMAS; víta skutočnosť, že orgán schválil rozsah pôsobnosti schémy tak, aby zahŕňala všetky produkty a činnosti orgánu;

28. vyzýva orgán, aby neustále posilňoval úsilie o zníženie svojej environmentálnej stopy tým, že zintenzívni opatrenia na zavedenie udržateľného a bezpapierového pracovného prostredia, zváženie uhlíkovo neutrálnejších zdrojov energie vrátane fotovoltických panelov a modernizáciu kancelárskej budovy tak, aby spĺňala normu nulových emisií;

29. pripomína, že je dôležité, aby sa orgán viac zviditeľnil v médiách a na internete s cieľom zvýšiť informovanosť o svojich činnostiach;

30. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie zo 4. mája 2022 ([2]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([2]) Prijaté texty, P9_TA(2022)0196.